

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Milady Haplové v právní věci žalobce **U. S.**, zastupeného Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem se sídlem Plzeň, Františkánská 7, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 55 Az 845/2003 - 26 ze dne 24. 9. 2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného čj. OAM-3047/VL-14-P11-2000 ze dne 22. 9. 2003. Rozhodnutím správního orgánu nebyl stěžovateli udělen azyl pro nesplnění podmínek uvedených v § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „azylový zákon“) a zároveň rozhodl, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. Soud po přezkoumání uvedeného rozhodnutí z hlediska obecně uplatněných námitek, stěžovatelem na výzvu soudu nedoplněných, dovodil, že stěžovateli nesvědčí důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12, § 13 a § 14 azylového zákona, když jím uplatněné správní orgán v řízení podrobně zhodnotil z pohledu zákonných ustanovení a nezjistil jejich naplnění. Namítané porušení procesních předpisů v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí soud přezkoumal pouze v rozsahu obecných námitek, neboť stěžovatel svou nečinností nevytvořil podmínky pro to, aby rozhodnutí správního orgánu mohlo být přezkoumáno z hlediska konkrétních námitek. Soud konstatoval, že se žalovaný s uplatněnými důvody bezezbytku vypořádal a shledal, že závěry, které správní orgán z provedeného dokazování vyvodil, nejsou

s provedenými důkazy v žádném logickém rozporu. Stěžovatel v průběhu správního řízení ani v řízení o žalobě neuvedl, v jakém směru by další dokazování mělo být vedeno a co by mělo být případnými novými důkazy prokázáno, proto neshledal důvodnými ani námitky nedostatečného dokazování. Soud se ztotožnil i s hodnocením žalovaného, že stěžovateli nesvědčí překážka vycestování ve smyslu § 91 azylového zákona, když stěžovatel v žalobě netvrdil, ani nedokládal existenci kterékoliv z podmínek uvedených v uvedeném ustanovení. Z výše uvedených důvodů krajský soud v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl žalobu jako nedůvodnou.

V podané kasační stížnosti stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu v celém rozsahu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Naplnění důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. spatřuje v nesprávném posouzení právní otázky soudem a sice, zda je možno na jeho případ vztáhnout § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 azylového zákona. Stěžovatel se v Bělorusku stal členem politické strany SOS, zúčastnil se demonstrací proti prezidentu Lukašenkovi, byl několikrát vyslýchán státní policií a propuštěn pro nedostatek důkazů o činnosti strany, které policie hodlala získat jeho sledováním. Jde tedy o jistý druh persekuce prováděný státním aparátem, kterou lze podřadit pod ustanovení § 12 písm. b) zákona č. 325/1995 Sb. V této souvislosti poukázal na článek 65 Metodologické příručky procedur a kritérií pro přiznání postavení uprchlíka, který uvádí, že pronásledování se týká za normálních okolností kroků, které podnikají orgány nějaké země. Naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. stěžovatel spatřuje v tom, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování a na základě takto zjištěného skutkového stavu nebylo možné ve správním řízení o udělení azylu spravedlivě rozhodnout. Žalovaný podle stěžovatele nerespektoval jeho situaci, že jako účastník azylového řízení má jen velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o persekuci v domovské zemi, když krajský soud tuto skutečnost ponechal zcela bez povšimnutí. Stěžovatel ve správním řízení předložil řadu dokladů, které žalovaný v rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu v odůvodnění uvedl, soud se však těmito důkazy vůbec nezabýval a proto považuje napadený rozsudek v této části za neodůvodněný, tedy i nepřezkoumatelný. Naplnění důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spatřuje stěžovatel v tom, že soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení netrpělo procesní vadou. Stěžovatel je přesvědčen, že krajský soud měl přezkoumat správní rozhodnutí a řízení z hlediska dodržení procesních předpisů. Žalovaný se měl porušení procesních pravidel dopustit minimálně tím, že nedostatečným způsobem provedl dokazování ve věci. Stěžovatel dále shledává rozhodnutí v rozporu s ustanovením § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Řízení před správním orgánem trpělo vadou, kterou nelze odstranit a proto je nutno řízení před tímto orgánem opakovat. Stěžovatel rovněž namítá, že nebyly splněny podmínky pro postup podle § 51 odst. 1 s. ř. s., tj. možnost rozhodnout o žalobě bez nařízení jednání, neboť v podané žalobě žádal, aby k nařízenému jednání byl zajištěn tlumočník a předvolán svědek, a tedy souhlas s rozhodnutím ve věci bez nařízení jednání neudělil. Nesouhlasí ani se způsobem, jakým se soud vypořádal s tvrzením žalovaného o neexistenci překážek vycestování. Soud přehlíží, že stěžovatel nepovažuje svůj návrat do domovské země vzhledem k chybějící ochraně ze strany policie za bezpečný. V Bělorusku mu hrozí nebezpečí nelidského a ponižujícího zacházení a po zjištění státních orgánů, že požádal v České republice o azyl, bude podroben persekuci, resp. administrativní šikaně ze strany milice a dalších státních orgánů. Domnívá se tedy, že splňuje zákonné podmínky pro přiznání překážek vycestování, kterými se žalovaný ani soud v odůvodnění svých rozhodnutí nezabývaly. Navíc se soud v odůvodnění napadeného rozhodnutí nezabýval předloženými listinnými důkazy, jak bylo uvedeno výše. S ohledem na uvedené důvody stěžovatel navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby kasační stížností napadený rozsudek

krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Zároveň požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť potřebuje být nadále přítomen v České republice, aby mohl uplatňovat svá procesní práva u soudu.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel ve správním řízení za důvod své žádosti o azyl označil problémy související s jeho členstvím a aktivitami ve Sjediněné občanské straně, jejímž řadovým členem měl být od roku 1997 či od roku 1999 (rozdílný časový údaj vzniku členství v průběhu správního řízení věrohodně nevysvětlil). Do odjezdu z Běloruska v listopadu 2000 pracoval jako zástupce ředitele výroby v soukromé firmě T. Byl přítelem předsedy této strany v místě bydliště, s ním jezdil do M., kde se zúčastňoval demonstrací a mítinků a parlamentních voleb 15. 10. 2000 se účastnil za tuto stranu jako „hlídač“. Negativně se staví k diktátorskému režimu prezidenta Lukašenka a pokud by neodjel, byl by určitě uvězněn. Jako člen strany SOS vyvíjel politickou činnost spočívající v tom, že rozdával noviny, sbíral podpisy pod různé petice, zúčastňoval se demonstrací a několikrát byl zatčen, ale propuštěn pro nedostatek důkazů, nebo mu byla uložena pokuta. Byl i před soudem pro porušování veřejného pořádku. Nějak se neskrýval, bydlel u rodinných příslušníků, chodil normálně do práce a odjel poté, co byl upozorněn, že může být zadržen. Obecně popsal situaci lidí, kteří jsou členy nějaké opoziční strany tak, že jsou vystaveni silným represím, ničení psychicky, propouštění z práce, trpí i příbuzní a mohou se i ztratit. V případě návratu do vlasti se obává, že by mohl být uvězněn, nebo by se mohl ztratit.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Krajského soudu v Brně z hlediska naplnění důvodů uplatněných v kasační stížnosti, to je důvodu § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 12 azylového zákona se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec ad a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo ad b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Nejvyšší správní soud po přezkoumání rozhodnutí žalovaného a správního řízení, jež rozhodnutí předcházelo, dospěl k závěru, že žalovaný nepochybil, když rozhodl o neudělení azylu stěžovateli pro nesplnění důvodů podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 azylového zákona. Žalovaný si pro své rozhodnutí zajistil dostatek důkazů, které správně vyhodnotil. V dané věci je podle Nejvyššího správního soudu nezbytné vyjít především z toho, zda všechna tvrzení stěžovatele v průběhu správního řízení byla věrohodná a zda je bylo možné podřadit pod některý z důvodů uvedených v § 12 citovaného zákona. Nejvyšší správní soud zjistil ze správního spisu a zejména z tvrzení samotného stěžovatele tytéž skutečnosti, týkající se členství stěžovatele v politické straně SOS, jeho politické činnosti, jejich důsledků a dopadu na jeho další možnou existenci a pobyt v Bělorusku, co žalovaný správní orgán ve svém rozhodnutí. Všechna tvrzení stěžovatele správní orgán podrobně zhodnotil dle zjištěných skutečností z podkladů, které měl v dostatečném rozsahu k dispozici. Neshromáždil podklady pouze cizozemské, ale čerpal i z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR, společnosti Člověk v tísni, z databáze České tiskové kanceláře a Zastupitelského úřadu v Minsku. Po zhodnocení objektivních informací s výpovědí stěžovatele pak dospěl k závěru, že nesplňuje zákonné podmínky pro udělení azylu ve smyslu ustanovení § 12 azylového zákona, když správně dovodil, že stěžovatel zásadním způsobem neuplatňoval politická práva a svobody, a že byl v této souvislosti pronásledován do takové míry, že by byl

důvod pro udělení azylu ve smyslu § 12 azylového zákona. V souvislosti se svou politickou činností nebyl zbaven zaměstnání, naopak pracoval v řídicí pozici, i když byl několikrát zadržen a pokutován. Jak sám uvedl, neskrýval se a chodil normálně do práce. I tyto okolnosti nesouvisející přímo s politickou činností stěžovatele potvrzují správnost rozhodnutí žalovaného ve věci udělení azylu a je k nim nutno přihlížet při komplexním hodnocení situace stěžovatele z pohledu ustanovení § 12 azylového zákona. Podle Nejvyššího správního soudu byly dány podmínky pro vydání žalobou napadeného rozhodnutí o tom, že se stěžovateli azyl podle § 12 azylového zákona neuděluje.

Ostatní výroky obsažené ve výrokové části rozhodnutí žalovaného neshledal Nejvyšší správní soud nezákonnými, neboť skutečnosti, jež by mohly vést k udělení azylu za účelem sloučení rodiny nebo z humanitárních důvodů, nebyly stěžovatelem ve správním řízení tvrzeny, ani nevyplývaly z podkladů, jež si pro své rozhodnutí žalovaný opatřil. Stejný závěr pak platí i pro rozhodnutí o neexistenci překážek vycestování ve smyslu § 91 azylového zákona. Z informací, které měl žalovaný v průběhu správního řízení k dispozici nevyplývá, že by u stěžovatele byla splněna některá z překážek vycestování ve smyslu citovaného ustanovení. Závěr rozhodnutí žalovaného i krajského soudu, jež vycházel z řádně získaných a dostatečných podkladů pro svá rozhodnutí, je podle zjištění Nejvyššího správního soudu správný. Tvrzeními stěžovatele, že jeho návrat do domovské země, vzhledem k chybějící ochraně ze strany policie, není bezpečný, a že po zjištění státních orgánů, že požádal v České republice o azyl, bude podroben persekuci, resp. administrativní šikaně ze strany státních orgánů se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť tyto skutečnosti byly uplatněny poprvé až v kasační stížnosti, tedy poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. K takovým skutečnostem Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží. Ze stejného důvodu nelze v kasační stížnosti účinně namítat, že se žalovaný ani soud v odůvodnění svých rozhodnutí těmito skutečnostmi nezabývaly.

Pokud jde o stížní důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jehož naplnění stěžovatel spatřuje v tom, že žalovaný nedostatečným způsobem provedl dokazování a nerespektoval jeho situaci, kdy měl omezené možnosti pro zajištění důkazů o persekuci v domovské zemi, nemůže Nejvyšší správní soud přisvědčit. Žalovaný ve věci provedl obsáhlé dokazování, zajistil dostatečné množství podkladů, s nimiž měl stěžovatel možnost se seznámit, což neučinil. Zhodnotil veškeré listinné důkazy, které stěžovatel v průběhu správního řízení předložil, řádně se jimi zabýval, hodnotil je a vyvodil z nich správné závěry. Soud pak přezkoumával rozhodnutí a řízení předcházejících jejich vydání pouze z hlediska obecných žalobních námitek, neboť to byl stěžovatel, který svou nečinností neumožnil soudu zabývat se věcí konkrétně a proto mu v tomto směru nelze ničeho vytýkat. Nejvyšší správní soud neshledal naplnění kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť zjistil, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel měla oporu ve spisu, a proto nebylo zrušení takových rozhodnutí krajským soudem na místě. Naopak podle rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58 byly v dané věci splněny podmínky pro odmítnutí žaloby podle § 37 odst. 5 s. ř. s.

Stěžovatel dále dovozuje existenci důvodů podání kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť se soud podle jeho názoru řádně nevypořádal s otázkou, zda správní řízení netrpělo procesní vadou. Nejvyšší správní soud předně poukazuje na to, že námitka porušení § 47 odst. 3 správního řádu není v kasační stížnosti žádným způsobem blíže specifikovaná. Jak již shora několikrát uvedl, v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí se správní orgán zabýval skutečnostmi, které byly podkladem pro rozhodnutí o neudělení azylu a o neexistenci překážky vycestování a jakými úvahami se při hodnocení důkazů

zabýval a na základě kterých právních předpisů rozhodl. Vzhledem k tomu, že žalovaný správní orgán ve správním řízení provedl, podle zjištění soudu dokazování dostatečným způsobem a jeho výsledky se zcela promítly do odůvodnění správního rozhodnutí, není zřejmé, jakého pochybení se měl krajský soud dopustit, když sám stěžovatel v žalobě neuvedl jedinou konkrétní námitku k citacím jednotlivých ustanovení správního řádu v žalobě uvedených. Z kasační stížnosti napadeného rozsudku lze zjistit, že se krajský soud přesto procesním postupem žalovaného ve správním řízení zabýval a procesní vady správního řízení nezjistil. Míra podrobnosti posouzení správnosti procesního postupu žalovaného ze strany krajského soudu musela podle Nejvyššího správního soudu v daném případě nutně odpovídat povaze a míře konkrétnosti odpovídajících námitek stěžovatele v žalobě. To však neznámá, že by takové posouzení nebylo ze strany krajského soudu uskutečněno, nebo že by provedené posouzení bylo neadekvátní.

Pokud se týká namítaného postupu krajského soudu podle § 51 odst. 1 s. ř. s., Nejvyšší správní soud zjistil, že se v podané žalobě stěžovatel zajištění tlumočnicka a předvolání svědka nedomáhal a krajský soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání za splnění podmínek uvedeného ustanovení. Jak vyplývá z č.l. 21-22 spisu krajského soudu, stěžovatel byl o možnosti tímto způsobem rozhodnout o věci soudem poučen, i když zásilka s výzvou a poučením byla doručena náhradním způsobem. Z uvedených důvodů nebyla Nejvyšším správním soudem shledána ani existence důvodu podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud tedy nezjistil naplnění žádného z důvodů kasační stížnosti, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

S přihlédnutím k § 78b odst. 1 azylového zákona, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Žalovaný správní orgán měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 26. dubna 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

